

gående og den udgående afgift og dermed af afgiftstilsvaret. Endvidere må der foretages stikprøvevis sammenligning med virksomhedernes øvrige regnskab og kalkulationer, ligesom indkøbsfakturaer og varebeholdning må sammenholdes.

Såfremt et kontroleftersyn giver anledning til formodning om, at de af virksomheden angivne afgifts- og omsætningsbeløb ikke er i overensstemmelse med de faktiske forhold, må der foretages en mere indgående undersøgelse af virksomhedens forhold. Det vil således kunne være af væsentlig betydning for kontrollen at skaffe sig oplysning om virksomhedens indkøb, ligesom der hos andre erhvervsdrivende, der er kunder hos virksomheden, kan indhentes oplysning om virksomhedens salg. Oplysninger af denne art vil kunne indhentes i medfør af bestemmelserne i lovforslagets § 27.

I særlige tilfælde kan der endvidere indhentes oplysninger fra andre myndigheder, herunder fra skattemyndighederne, til brug ved opgørelse af virksomhedernes omsætning. Bestemmelse herom er optaget i lovforslagets § 28, stk. 1.

For så vidt angår omfanget af de kontrolforanstaltninger, der tænkes iværksat, kan oplyses følgende.

Under den gældende lov om almindelig omsætningsafgift, der opkræves i engrosledet, er der registreret ca. 46.000 virksomheder hos toldvæsenet. Af disse virksomheder er der hidtil af toldvæsenets personale foretaget eftersyn hos ca. 90 pct. Man kan imidlertid ikke alene på grundlag af disse tal foretage en beregning af den kapacitet, som toldvæsenets afgiftskontrol vil have under den foreslåede merværdiafgift. Flere forhold har nemlig hidtil stillet sig i vejen for en fuldt effektiv udnyttelse af personalet til kontrolformål.

For det første måtte der ved den almindelige omsætningsafgifts gennemførelse i 1962 overføres en del personale fra toldopgaver til arbejde med forbrugsafgifterne, og dette personale har først efter nogen tids forløb opnået tilstrækkelig rutine i arbejdet med afgiftslovgivningen. Dernæst har en stor del af personalet i de første år efter engrosomsens indførelse været beskæftiget med arbejde vedrørende virksomhedernes registrering og vejledning af virksomhederne,

idet lovens regler på forskellige områder er ret komplicerede.

Det kan endvidere anføres, at eftersyn i henhold til engrosafgiftsloven i særlig grad er tidkrævende. Dette gælder både selve eftersynene i virksomhederne og det hertil knyttede forberedende og efterfølgende arbejde på toldkammeret. Årsagen hertil er bl. a. engrosafgiftens særlige bestemmelser om afgiftsfri overførsel af varer mellem registrerede virksomheder, derunder afgiftsfritagelserne for visse hjælpestoffer og varige driftsmidler, samt reglerne om fastsættelse af den afgiftspligtige værdi, herunder om hvornår en salgspris kan anses som en almindelig detailpris. Disse særlige bestemmelser medfører, at der foruden den almindelige kontrol af omsætningens størrelse skal foretages undersøgelser af driftsmidlernes anvendelse og af prisfastsættelsen og afsætningsformerne for virksomhedernes produkter.

Ved overgangen til den foreslåede merværdiafgift vil en række forhold blive ændret, således at mulighederne for en effektiv kontrol fortsat skulle være til stede, uanset at antallet af virksomheder forøges meget væsentligt.

Anvendelsen af elektronisk databehandling ved virksomhedernes registrering og ved opkrævningen af afgiften vil betydeligt formindske toldvæsenets kontorarbejde med disse opgaver. Det er i øvrigt tanken at lade Datacentralen foretage bearbejdning af de indkomne oplysninger om virksomhedernes køb og salg, hvorved man måske kan udskille de virksomheder, hvis avanceforhold i væsentlig grad adskiller sig fra det normale i den pågældende branche.

Merværdiafgiftens enkle regler i forhold til engrosledsafgiften vil medføre, at virksomhedernes behov for individuel instruktion bliver mindre, således at kontrolpersonalet i højere grad vil kunne anvendes til egentlige kontrolopgaver. Det forhold, at merværdiafgiften foreslås at skulle omfatte alle varer og en lang række almindeligt forekommende tjenesteydelser, vil medføre, at kontroleftersynene bliver mindre komplicerede, og at en større del af det forberedende og efterfølgende arbejde bliver enklere, således at dette arbejde i højere grad vil kunne overlades til kontorpersonalet, hvor-